

Gränslös alkoholservering - myndighetssamverkan i fokus

Sarah Wamala, generaldirektör

Statens folkhälsoinstitut

Stockholm 22 mars 2012

Innehåll

- Vad gör Statens folkhälsoinstitut?
- Hur ser alkohol utvecklingen ut?
- Den nya alkohollagen
- Slutsatser

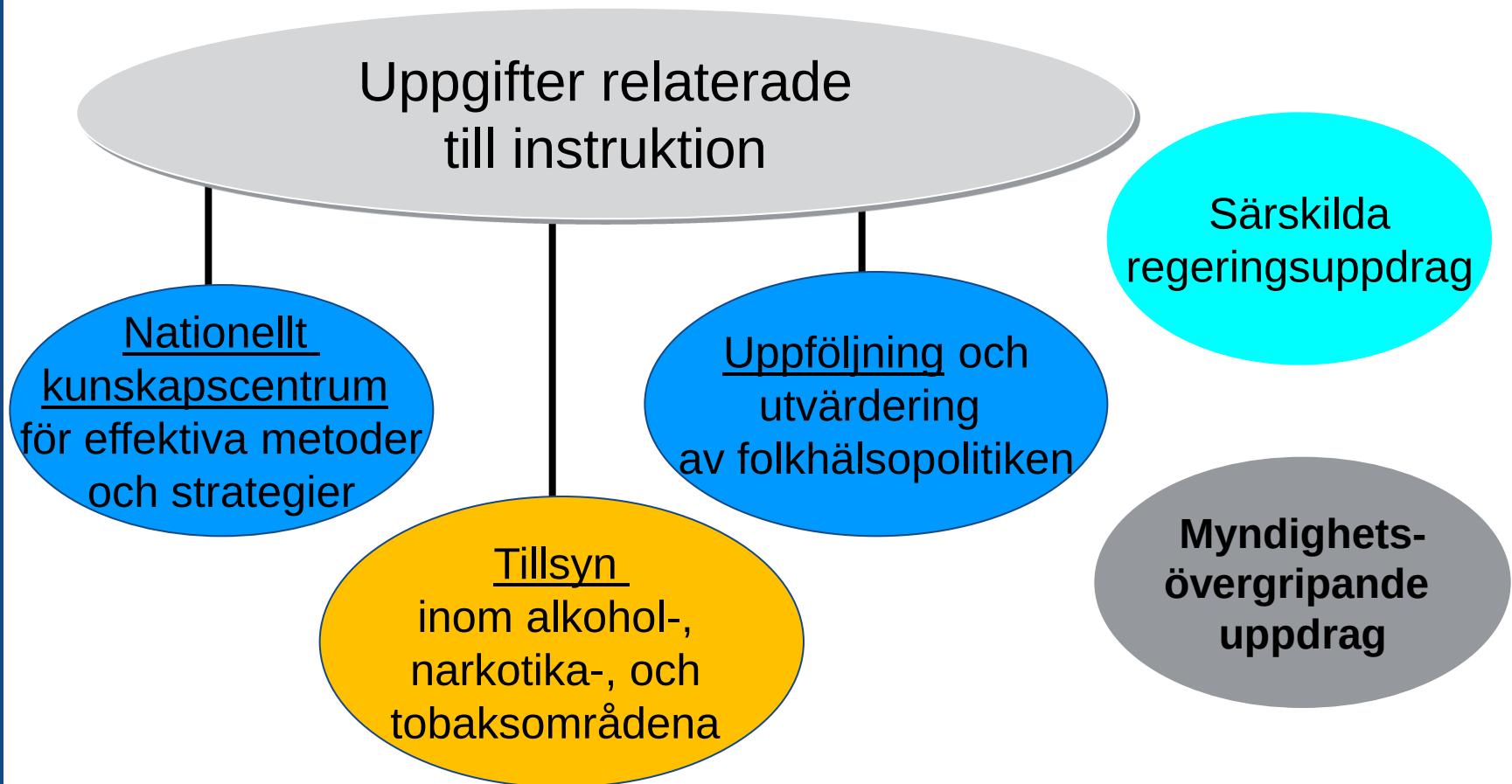

Grundläggande uppgift för Statens folkhälsoinstitutet

- Att främja hälsa och förebygga sjukdomar och skador.
- Vi ska särskilt uppmärksamma de befolkningsgrupper som utsätts för de största hälsoriskerna.
- Verksamheten ska stå på vetenskaplig grund.

Uppgifter för Statens folkhälsoinstitut

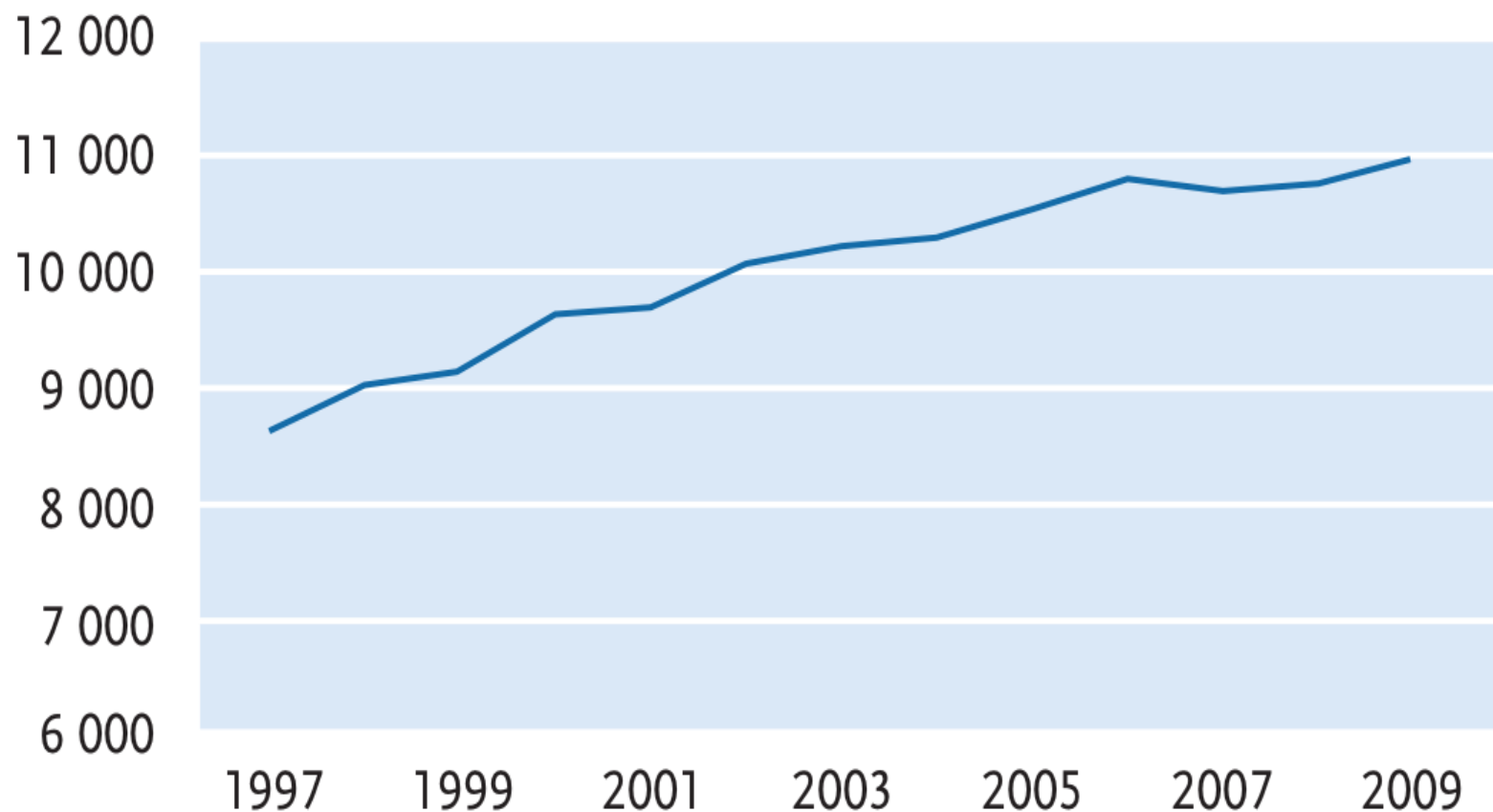

Statens folkhälsoinstitut (FHI) ska särskilt (bland annat):

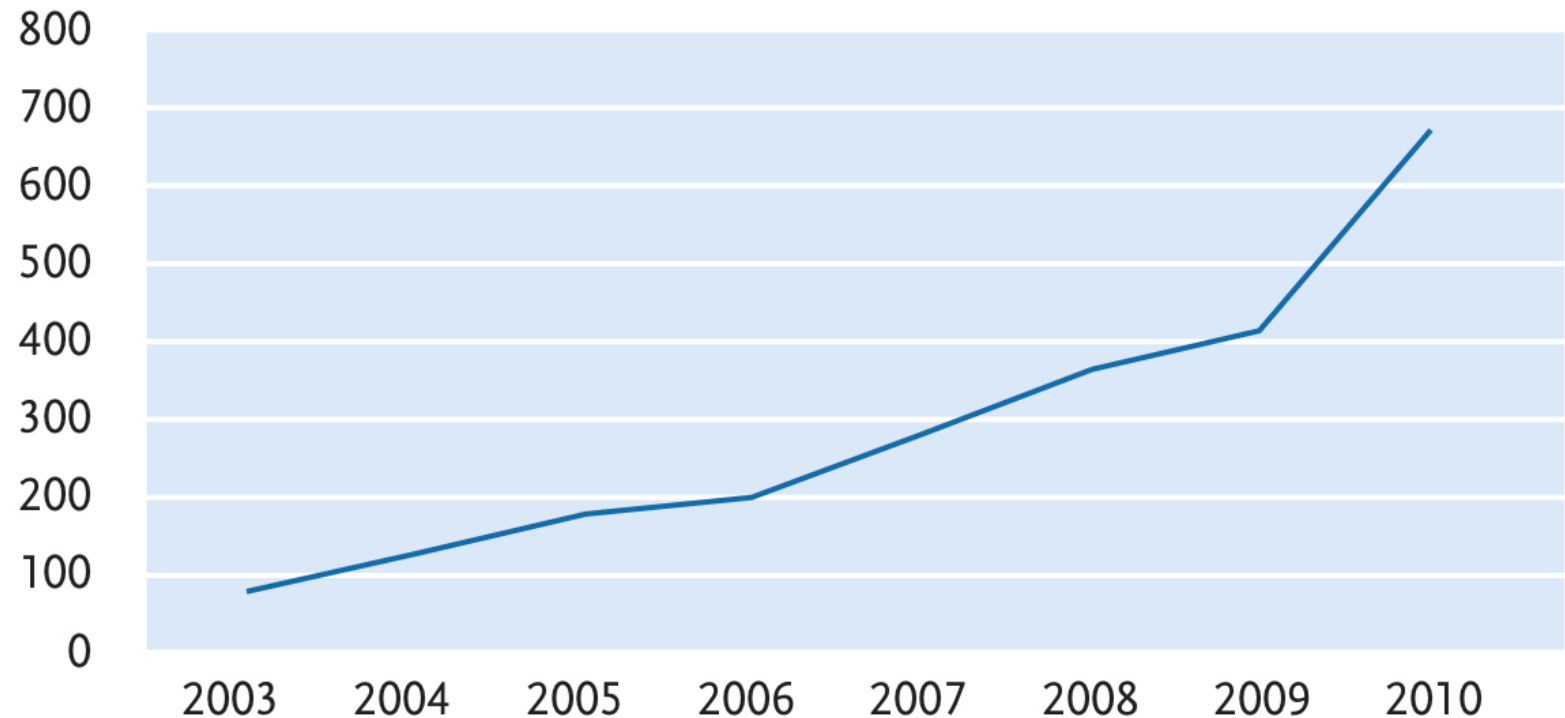
- Främja tillgången på statistik av god kvalitet inom alkohol-, narkotika och tobaksområdet.
- Svara för tillsyn enligt alkohollagen och lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

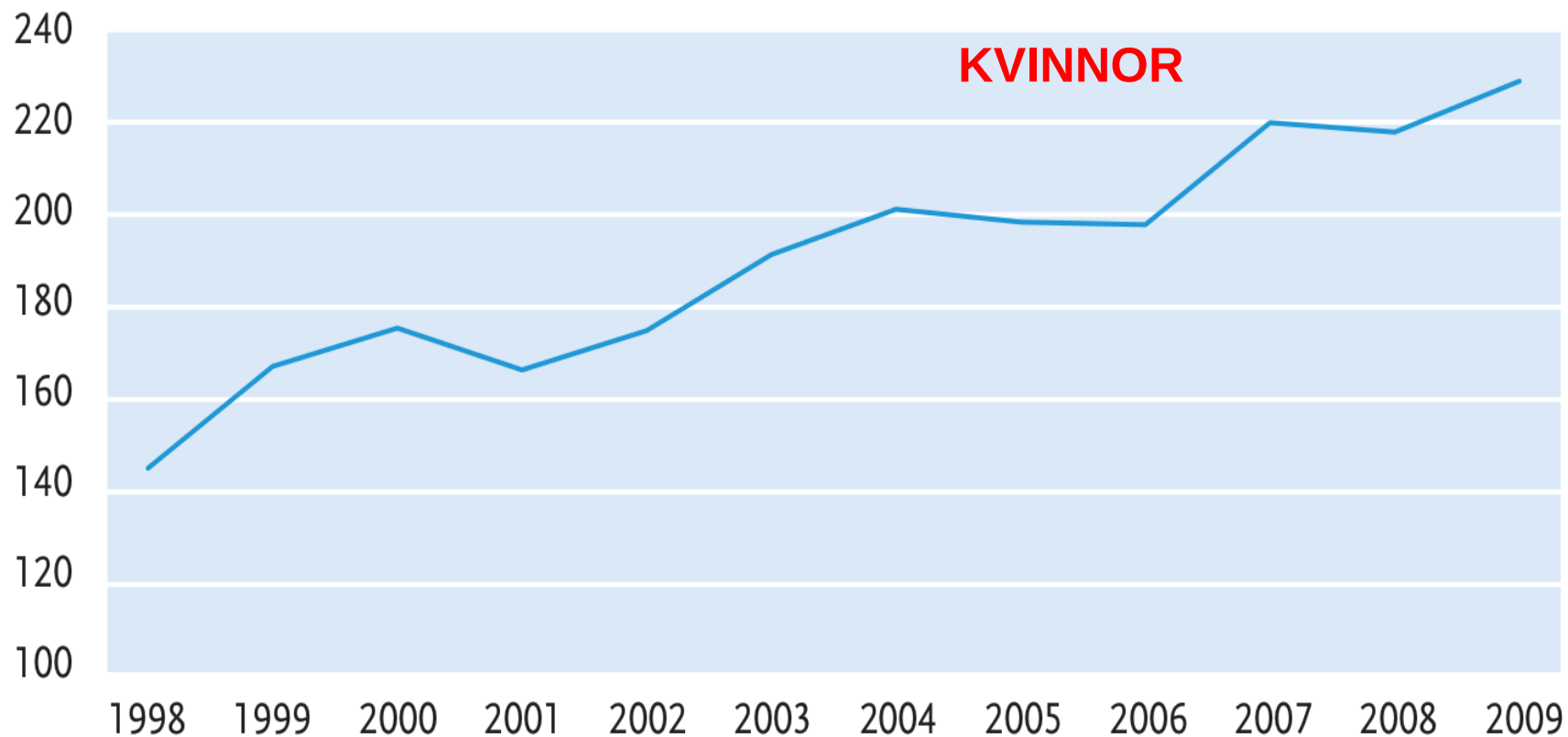
Restauranger med stadigvarande tillstånd att servera alkoholdrycker till allmänheten, 1997–2009 (Statens folkhälsoinstitut, 2011d).

Alkoholbranschens utgifter för reklam för alkoholhaltiga drycker i svenska medier, 2003–2010. Brutto, dvs. utan hänsyn till ev. rabatter. Källa: Sifo reklamhälsmätningar.

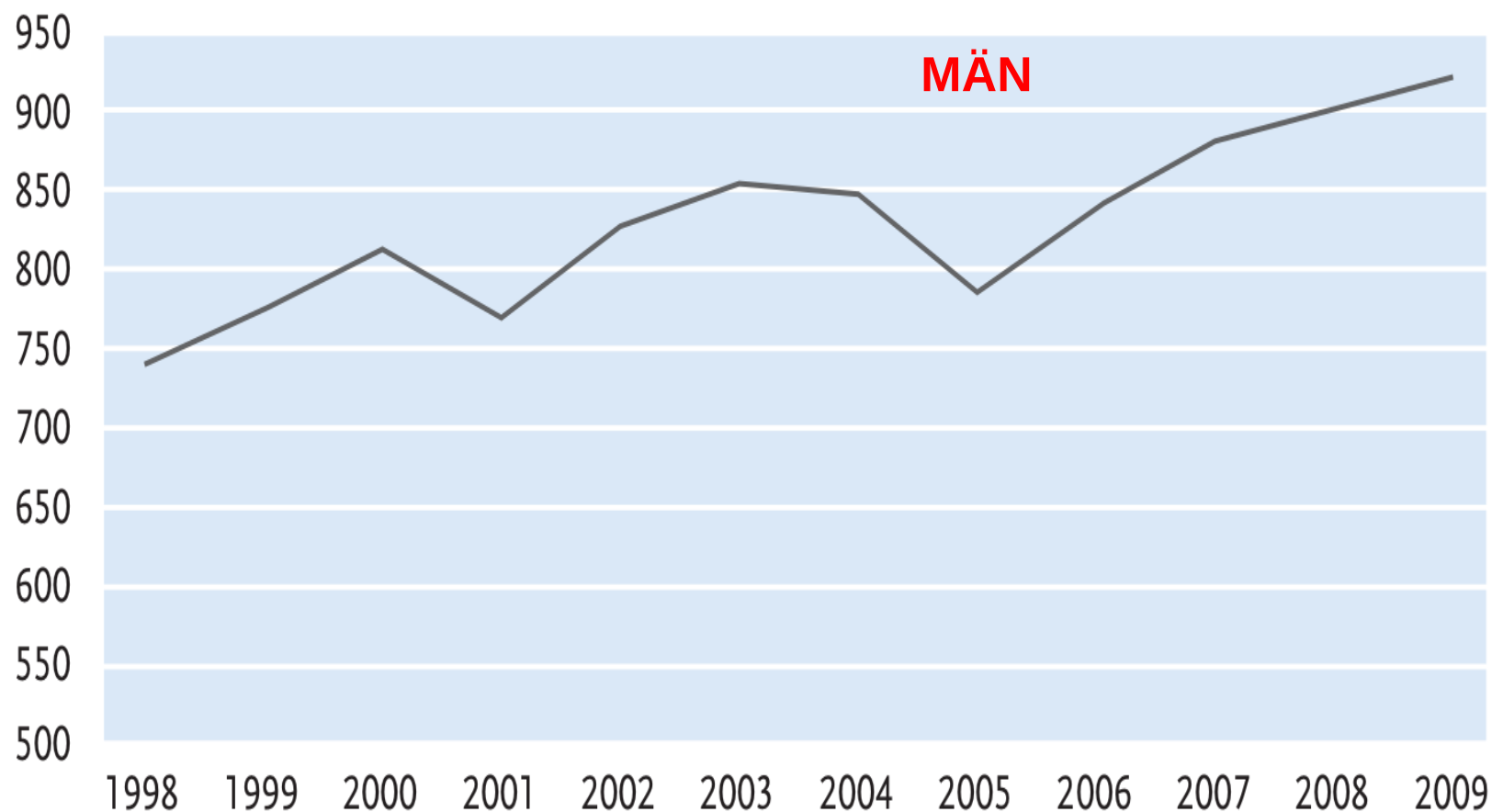

Slutenvård enligt alkoholindex för kvinnor 50–84 år, 1998–2009.
Vårdtillfällen per 100 000 i hela landet. Källa: (Socialstyrelsen).

Slutenvård enligt alkoholindex för män. Antal vårdtillfällen per 100 000 invånare 50–84 år i hela landet 1998–2009. Källa: (Socialstyrelsen).

Vad har hänt sedan den nya alkohollagen trädde i kraft 2011?

Alkohollag (2010:1622)

Alkoholförordning (2010:1636)

Tillståndgivning/anmälning s resp. rapporteringsplikt	Sanktioner	Kunskapsstyrning
(Destillationsapparat) Restaurangrapport 1 g/år. Teknisk sprit-Rapport om etanolhantering, och avsättning försäljningsrapporter lämnas kvartalsvis. Blankett: Anmälan om försäljning, införsel och import av teknisk sprit. Vin- och druvmustdeklaration lämnas 1 g/år.	Möjligheten att föreskriva om försäljningsbegränsningar eller t.o.m. förbud vad gäller teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat.	Följa rättstillämpningen. Samla in kunskap inom alkoholområdet. Ansvara för nationellt tillståndsregister. Upplagshavare och registrerade varumottagare (tillverkare)-statistik tillverkning och försäljning. Kommunala riktlinjer. Kunskapsprovet för serveringstillstånd. Årligen utge Länsrapporten, Alkoholstatistik. Utge föreskrifter, handböcker. Lämna råd, stöd och utbilda. Avge yttranden och initiera frågor om lagändring. Tillsynsbesök, utredningar. Regeringsuppdrag.

Kommunernas arbete är viktigt

- FHI har arbetat med att stödja kommunernas alkoholhandläggare och länsstyrelsernas handläggare genom kunskapsöverföring om ny lag.
- Kunskapsprovet och kunskapsplan har tagits fram. Se sammanställning av frågor och svar på www.fhi.se för vägledning.
- Vi har tagit fram en modell för kommunala riktlinjer för serveringstillstånd, olika föreskrifter inom ämnesområdet samt bedrivit rådgivning via telefon och e-post.
- Representanter från KAF:s styrelse ingår i FHI:s referensgrupp inom tillsynsområdet och vi uppskattar det goda samarbetet med KAF och med länsstyrelsernas tjänstemän i dessa frågor.

Kunskapsprovet

(Statistik, jan 2011 – feb 2012)

- 3 864 personer har påbörjat sina prov
- 3 258 personer är färdiga
- 87 % är godkända
- 13 % är underkända

Länsstyrelsens bedömning av kommunernas tillsyn (2011)

Tillämpning av alkohollagen vid tillståndsprövning	27% (# kommuner = 86)
Tillsyn över serveringsställen	30% (# kommuner = 125)
Stärkning av näringens egenkontroll	50% (# kommuner = 153)
Samarbete med Polisen	28% (# kommuner = 101)

http://www.regeringen.se/content/1/c6/15/84/36/1abd7a0e.pdf - Windows Internet Explorer

http://www.regeringen.se/content/1/c6/15/84/36/1abd7a0e.pdf

Favoriter

Förslag på webbplatser

WebSlice-galleri

Förslag på webbplatser

WebSlice-galleri

Insynsråd - FHI

http://www.regeringen...

1 / 70

100%

Regeringens proposition 2010/11:47

En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken

Prop.
2010/11:47

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.
Stockholm den 22 december 2010

Fredrik Reinfeldt

Maria Larsson
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

**Strategiskt långsiktigt arbete
med tydliga mål**

Klart

Okänd zon | Skyddat läge: På

Klicka för att lägga till anteckningar

Slutsatser

1. Lokalsamhällen kan stimuleras till att utveckla förebyggande insatser. Detta kräver en nationellt finansierad infrastruktur med regionala och lokala samordnare.
- 2 . För att få effekter på konsumtion och skador krävs ett tydligare fokus på effektiv alkoholpolitik och effektiva insatser; exempelvis:
  - Insatser för att begränsa tillgänglighet: t ex begränsad tillgänglighet för ungdomar.
  - Tidig upptäckt och rådgivning i sjukvården
  - Begränsa antalet serveringstillstånd och serveringstider
  - Slumpvisa nykterhetskontroller i trafiken
3. Dessa insatser krävs information och opinionsinsatser.

Nordisk konferens 2012

**Temat för 2012 års konferens är
Gränslös alkoholservering -
myndighetssamverkan i fokus**

Ett stort tack!

www.fhi.se

